5 BANI
Sâmbătă, 26 Julie, 1914

I-a EDIȚIE SPECIALA

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

5 BANI
Sâmbătă, 26 Julie, 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Leĭ 4.65 / 9.15 / 18.—
STRĂINĂTATE: Leĭ 3 luni 10.— / 6 luni 20.— / Un an 40.—

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani
Idem pag. IV „ 40
Inserții și reclame 3,50 linia
Anunțuri cu informațiuni mortuare după mărime dela 60-150 lei

Redacția și Administrația: — București — 11. Brezoianu. 11

Proclamarea STAREI DE RAZBOI IN BULGARIA

Cetatea Liege în mâinele germanilor

Lupte austro-ruse

Austriacii pătrund în Podolia

Viena, 26. — *Pe graniţa Galiţieĭ centrale, Joĭ şi Vineri, aŭ avut loc numeroase ciocniri cu patrule şi detaşamente ruseşti cari încercaŭ să treacă graniţa noastră, dar aŭ fost silite să se retragă.*

Aŭ mai fost lupte mici şi la graniţa Galiţieĭ orientale, mai ales lângă Podvolocska, unde un post austro-ungar s'a menţinut în contra unuĭ duşman cu mult superior. Ruşiĭ aŭ avut 20 morţi, iar austriacii 2 soldaţi ucişi şi 3 răniţi.

Trupele austriace aŭ luat cu asalt înălţimea din Mohileŭ, lângă Nowsieliţa (Podolia) şi s'aŭ menţinut pe această poziţie.

— Joĭ după amiazi, într'un punct situat puţin mai jos de locul unde se varsă râurile Drina şi Sava unde sârbiĭ ridicaŭ întăriturĭ, un subofiţer din flota dunăreană a luat cu el inot 3 kgr. de „ecrasită" şi nefiind observat, a făcut să sară în aer întărітura sârbească. Sârbiĭ alergară şi deschiseră un foc viŭ în contra echipagiilor noastre; patrula noastră a ripostat ucizând patru sârbi. Subofiţerul austriac s'a înapoiat la mal nevătămat. (A.R.).

ARTILERIA TURCA

Proclamarea

stărei de războiŭ în Bulgaria

SOFIA, 26.-Astăzi Sâmbătă se va proclama starea de războiŭ în toată Bulgaria din cauza graveĭ situaţieĭ externe. R.

BLOCUL BALCANIC

Sinaia, 25 Iulie

In chestiunea constituireĭ bloculuĭ balcanic, care preocupă cercurile noastre politice şi diplomatice, sunt încă dificultăţi:

In primul rând se constată două mari influenţe: Pe de o parte Austria şi Germania caută să alcătuiască un bloc în care să nu intre decât Bulgaria, Turcia şi România, iar pe de altă parte Rusia doreşte reconstituirea blocului între toate statele balcanice, şi în care ar intra şi România.

Tripla-Alianţă nu înţelege să se constitue un bloc, în care să intre şi Serbia, care este astăzi un stat beligerant. Pentru Austria constituirea uneĭ asemenea alianţe ar fi un pericol în contra eĭ.

Pentru aceasta ea caută să împiedice constituirea bloculuĭ între toate statele balcanice, de şi este totuşi admisibil ca blocul să se poată constitui şi fără să aibă un caracter ofensiv la adresa Austrieĭ, ci numaĭ scopul precis de a asigura neutralitatea durabilă a statelor balcanice.

Pe lângă aceste sforţări ale celor două grupuri europene este şi o a treia, care este şi cea maĭ lăudabilă. Este încercarea ca, independent de orice influenţă a marilor Puteri, blocul balcanic să se reconstitue de statele balcanice prin ele însile. Numaĭ astfel statele balcanice ar căpăta independenţa de care aŭ atâta nevoe.

După informaţiĭ ce le-am cules în cercurile diplomatice, greutăţile ce întâmpină până în momentul de faţă reconstituirea acestuĭ bloc, nu sunt tocmaĭ uşoare.

Bulgaria cere sacrificiĭ teritoriale, şi din partea Serbieĭ şi din partea Greciei.

Dat fiind însă, pericolul unuĭ războiŭ între Grecia şi Turcia, este evident, spun aceleaşi cercuri diplomatice, că Grecia are tot interesul ca să se asigure, cel puţin din partea Bulgarieĭ, pentru a împiedica astfel o acţiune comună a Bulgarieĭ şi Turcieĭ contra eĭ.

Părerea care predomină însă este, că statele balcanice trebue să se grăbească, să se înţeleagă între ele, păstrându-şi astfel independenţa faţă de marile Puteri.

*

In aceeaşi chestiune iată şi părerea unuĭ alt distins membru al corpuluĭ diplomatic:

„Cel maĭ bun mijloc de a nu face nimic, este a încerca prea mult.

Azi nu poate fi vorba serios de o alianţă între statele balcanice, căcĭ imediat se pune chestia stărеĭ de războiŭ a Serbieĭ cu Austria şi cu Germania. Creărĭ de Macedonii independente sunt lucrurĭ interesante pentru articole de reviste, dar nu este politică tactică pentru ziua de azĭ saŭ de mâine.

Intinderea Macedonieĭ, regimul limbistic al Macedonieĭ, toate acestea nu se pot hotărĭ în timpul atât de scurt pe care îl aŭ în faţa lor statele balcanice.

Azĭ, dacă popoarele balcanice vor să scape de robia care le aşteaptă pe toate, rând pe rând, fie din partea uneia saŭ alteia dintre marile Puteri, n'aŭ de făcut de cât un singur lucru:

Să facă concesiĭ imediat aceluia dintre statele balcanice, care este nemulţumit, şi pe baza acestor concesiĭ să-ĭ asigure neutralitatea. *Şi fiindcă între Serbia şi Grecia este un tratat de alianţă, ele trebuie să trateze cu Bulgaria asupra acestor concesiĭ, împreună, fără să ceară Bulgarieĭ nimic alt, decât o strictă şi leală neutralitate.*

Aceasta ar fi politică practică, sănătoasă şi patriotică în înaltul înteles al cuvântului. O vor face? Cine ştie! Când statele mari ale Europeĭ daŭ un astfel de exemplu de nebunie furioasă, cine poate să afirme că statele balcanice vor şti să-şi înţeleagă interesul şi să evite picirea neatârnărĭ lor, care, dacă nu se înţeleg, le aşteaptă cu siguranţa fatalităţiĭ.

I. Fermo.

Espectativă saŭ neutralitate?

Sinaia, 25 Iulie.

Pe baza acestor două vorbe se face în publicul nostru şi în o parte a preseĭ tot felul de comentariĭ. Toate sunt de prisos. Espectativa nu este o situaţie de drept. Ea poate să însemneze un singur lucru, că cel care şi-a declarat neutralitatea nu-şi esclude posibilitatea de a schimba, la un moment dat, această atitudine.

Dar, dreptul de a schimba o atitudine îl are oriĭ ce stat independent oriĭ când, dacă nu a iscălit vreun angajament cu cineva, care să-l oblige la o anume atitudine.

Prin urmare nu este un non sens să se vorbească de atitudinea României, ca de o espectativă.

In dreptul internaţional nu există decât starea de beligerant şi starea de neutru. România neluând starea de beligerant, este de drept neutră.

Singurul lucru adevărat e că neutralitatea României fiind o hotărîre luată de dânsa în plina eĭ libertate, iar nu o obligaţie, rezultând din vreun tratat oarecare, România e liberă, dacă va vrea, să părăsească neutralitatea. Această libertate însă, nu schimbă întru nimic şi nu poate schimba faptul juridic incontestabil, că România astăzi este neutră.

Toate discuţiile deci relative la acest punct provoacă surâsul tuturor oamenilor cari cunosc dreptul internaţional.

*

Acum două zile arătam într'un articol motivele pentru cari România a putut să-şi declare neutralitatea, deşi ar avea angajamente cu Austria şi Germania. Revin asupra acesteĭ chestiuni, pentru că ea continuă să se discute.

Angajamentul Italieĭ cu Austria şi Germania e cunoscut de [illegible] de ani şi totuşi Italia răm[illegible] fidelă acestuĭ angajament, s'a declarat neutră.

Dacă România ar avea angajamente, identice, cum n'ar putea şi ea să facă ceeace a făcut Italia?

Adevărul este că Tripla Alianţă a fost în totdeauna o alianţă defensivă şi angajamentele aŭ prevăzut ipoteza în care un stat din Tripla Alianţă ar fi atacat fără provocaţiune. Cum actualul războiŭ este provenit din provocaţiunea Austrieĭ, este evident că existenţa angajamentelor nu exclude câtuşi de puţin posibilitatea neutralităţiĭ.

Dacă ar fi fost altfel, dacă România ar fi avut angajament ca să facă războiŭ alături de Austria, chiar în cazul în care războiul provine din provocaţiunea Austrieĭ, cum îşi poate închipui cineva, că consiliul de Coroană, la care aŭ asistat fruntaşiĭ celor treĭ partide, toţi oameni de onoare, geloşi de onoarea Românieĭ şi cari, de sigur, aŭ cunoscut toate angajamnetele pe cari le are, saŭ nu le are România, ar fi putut să sfătuiască, cum aŭ sfătuit cu toţiĭ, afară de d-l Carp, că România nu este obligată să tragă sabia şi că în libertatea eĭ de acţiune este bine să aleagă neutralitatea, drept linie de conduită?

Discuţiunile asupra existenţeĭ saŭ interpretăreĭ angajamentelor sunt de prisos, după ce s'a dat sfatul fruntaşilor ţărĭi. In Italia nimeni, nicĭ măcar o voce izolată, saŭ vreun ziar de opoziţie nu s'a gândit ca să tăgăduiască adevărul afirmat de guvernul italian, şi anume că angajamentul nu obligă pe Italia, tocmaĭ fiindcă războiul e provenit din provocaţiunea Austrieĭ.

Patriotismul Italieĭ e bine să fie imitat de toată lumea.

Şi să nu se uite că în consiliul de Coroană aŭ fost nu numaĭ cei maĭ însemnaţi bărbaţi aĭ ţăreĭ, dar şi cei maĭ mariĭ juriştiĭ aĭ Românieĭ.

I. Fermo.

DIN SINAIA

— De la trimisul nostru special —

Sinaia, 25 Iulie

V'am comunicat eriĭ că într'un cerc de diplomaţi se discuta faptul că, cu ocazia viziteĭ ţarului, d-l Sassonov ar fi comunicat d-luĭ Brătianu că Rusia nu va sta indiferentă dacă Austria ar ataca Serbia, şi adaogam că cercurile diplomatice maĭ pretindeaŭ că acest lucru a fost făcut cunoscut la Viena şi la Berlin de d-l Brătianu.

Căutând să am amănunte asupra acestuĭ faptĭ, poţ spune astăzi că, conversaţiunea între domnul Sassonov şi domnul Brătianu prin însăşi caracterul eĭ intim, este imposibil ca să fi fost comunicată de domnul Brătianu la Viena şi Berlin. aŭ avut cunoştinţă de acest faptĭ, desigur că l-aŭ aflat pe altă cale.

Pregătirile militare ale Italieĭ

Ştirea că Italia a chemat sub arme treĭ clase, a produs oarecare emoţiune. Lumea se întreabă dacă în ultimul moment Italia nu-şi va schimba atitudinea.

Din sursă positivă, poţ da următoarele lămuriri:

Italia declarând neutralitatea n'a renunţat la interesele eĭ şi la dreptul ce-l are de a împedica schimbarea echilibruluĭ în Mediterana şi în Adriatică, în dauna intereselor eĭ.

Pentru salvarea acestor interese, e posibil ca Italia să cheme sub arme şi alte clase, pentru că ea nu înţelege să se menţie în neutralitate, atunci când aceste interese, pe cari le consideră capitale, ar fi atinse.

Capturarea uneĭ brigade ruseşti

Legaţiunea austro-ungară de aci a primit o telegramă că trupele germane au capturat la graniţa Poloniеĭ o brigadă nusă de cavalerie. I. F.

Austria provoacă pe Italia

Sinaia, 25 Iulie

Unele cercurĭ diplomatice de aci aŭ primit ştirea, că Austria ar fi adresat Italieĭ o notă cerând explicaţiunĭ asupra motivelor măsurilor militare pe cari Italia le ia.

Să zice chiar, că această notă ar avea caracterul unuĭ ultimat.

Până la această oră lipseşte confirmarea oficială a faptuluĭ.

I. F.

Turcia declară războiŭ Rusieĭ

Sinaia, 25 Iulie
(Ora 1 noaptea)

In momentul acesta, în cercurile diplomatice de aci se dă ca foarte probabil ca Turcia să declare în curând războiŭ Rusieĭ.

***

Inţelegerea turco-bulgară

Sofia, 26. — **Inţelegerea între Turcia şi Bulgaria este perfectă.** R.

***

Mişcări pe mare

Atena, 26. — **17 vase de războiŭ străine aŭ fost văzute în largul insuleĭ Leucad, îndreptându-se spre nord.**

***

Mobilizarea generală în Turcia

Constantinopol, 25. — **Mobilizarea începută ca parţială, a devenit generală. Ziarele publică înştiinţări că toţi bărbaţiĭ până la vârsta de 45 de aniĭ să se prezinte la posturĭ.**

Vapoarele române suspendându-şi cursele, Constantinopolul este cu începere de azĭ cu totul izolat de Europa; însă guvernul dă asigurări că aprovizionarea Constantinopoluluĭ şi provincieĭ este asigurată pentru multă vreme. (A. R.)

***

CETATEA LIEGE

în mâinile germanilor

BERLIN, 26. - (Telegramă urgentă plecată la 25 Iulie la ora 7 şi 45 m. seara, predată azi 26 Iulie ora 7 jum. dimineaţa).

Cetatea Liège a căzut în stăpânirea germanilor azi dimineaţă la ora 8, după ce divizia care încercase primul atac nereuşit a mai primit întăriri.

Războiul Serbieĭ

ENTUZIASMUL TRUPELOR

Niş, 25. — *Mobilizarea sârbească s'a făcut într'o ordine perfectă şi a arătat încă odată buna organizare sârbească şi cât de mult ţara poate să se bizuie pe devotamentul patriotic al soldaţilor săĭ. Cu toate ştirile tendenţioase ale uneĭ părţi din presa străină, cu toate că evenimentele s'aŭ precipitat cu o repeziciune neaşteptată în plin sezon al lucrărilor agricole, maĭ bine de 80 la sută din mobilizaţi s'aŭ prezentat din prima zi. Mobilizarea şi concentrarea aŭ fost cu totul sfârşite în mijlocul entuziasmului general.*

De multă vreme Serbia ştia că lupta sa principală avea să fie cu Austria. Popoarele sârb şi muntenegrean intră în războiŭ cu un inamic comun cu egală încredere în armatele lor, şi entuziasmul ambelor state creşte la gândul că în acelaş timp se luptă şi ruşiĭ, francezĭ şi englezĭ. Numeroase manifestaţiunĭ aŭ avut loc în Serbia şi Muntenegru pentru Rusia, Franţa şi Anglia.

Trupele sârbe care aŭ trecut graniţa lângă Priboie, aŭ urmărit pe austriacĭ şi aŭ izbutit să le taie retragerea. In luptă, un ofiţer şi un subofiţer şi 20 de austriacĭ aŭ murit. Austriacĭ se retrag la Visegrad unde se întăresc. Avantposturile noastre sunt în faţa Visegradului. (A. R.)

ARMATA SARBA INCEPE OFENSIVA

Sofia, 25. — **In cercurile diplomatice de aci se afirmă că armata sârbă a trecut la ofensivă pe frontul dela Drina.** R.

O NOUA BOMBARDARE A BELGRADULUI

Niş, 25. — **După zadarnicile încercăriĭ de eriĭ de a trece Sava şi Dunărea, austriacii aŭ atacat din noŭ Belgradul pe la orele 6 seara, trăgând obuze mariĭ de 24. O ploaie de obuze a căzut asupra oraşuluĭ; în str. Caragеorge aŭ căzut maĭ bine de 50 de obuze. Maĭ multe case aŭ suferit stricăciuni. Inamicul trage cam dela o depărtare de 10 km.** (A. R.)

PLECAREA MINISTRULUI GERMANIEĭ

Niş, 25. — *Ministrul Germanieĭ a părăsit azi Nişul.* (A.R.)

***

MISIUNEA ducelnĭ de Avarna pe lângă regele Italieĭ

Roma, 24. — **ora 11.40 (telegramă sosită cu întârziere).** — **Ziarele din localitate asigură că Ducele de Avarna ambasadorul Italieĭ la Viena, ar fi plecat la Roma, după ce a avut o lungă întrevedere cu contele Berchtold. El ar fi însărcinat de Impăratul Franz Iosef cu o misiune specială pe lângă Regele Victor Emanuel.** (A.T.R.)

***